

**T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES**

ESAS NO : 2021/217
KARAR NO : 2021/251
KARAR TR : 03/05/2021

ÖZET: 5661 sayılı Kanun'un 1. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan davanın ADL YARGI YER NDE çözümlenmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : F.Y.
Vekili : Av. E.Ç.
Davalı : Sinop Valili i
Vekili : Av. P. .

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Sinop Valili i l Milli E itim Müdürlü ünün 22/01/2020 tarihli ve ...410.01-E.1652058 sayılı kararı ile, daha önce verilen idari para cezasına ili kin i lemin Mahkeme kararı ile yetki yönünden hukuka aykırı oldu u gerekçesiyle iptal edildi i belirtilerek, davacıya ait "Ö.E. Yüksek Ö renim Kız Ö renci Yurdu/Akademi Pansiyonu" isimli i letmede, 5661 sayılı Yüksek Ö renim Ö renci Yurtları ve A evleri Hakkındaki Kanun'a Ek Kanun uyarınca, kurum açma izni ile i yeri açma ve çalı ma ruhsatı alınmadan, izinsiz ö renci barınma faaliyetinde bulunuldu undan bahisle, 5661 sayılı Kanun'un 1. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca davacı adına 40.590 TL idari para cezası verilmi tir.

2. Davacı vekili, idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerine ba vuruda bulunmu tur.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

3. **Boyabat Sulh Ceza Hâkimli i 02/06/2020 tarihli ve D. . No. 2020/121 sayılı kararı** ile, bu ceza ile birlikte 29/12/2017 tarih ve E.3392 sayılı i yerinin kapatılması kararı da verilmi oldu undan, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27/8. maddesine göre idari yaptırım kararının verildi i i lem kapsamında aynı ki i ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın da verilmi olması nedeniyle yapılan ba vuru konusunda karar verme görevinin idari yargı yerine ait oldu u gerekçesiyle ba vurunun görev yönünden reddine karar vermi , verilen karar itiraz edilmeden kesinle mi tir.

4. Davacı vekili, bu kez, i letme hakkında verilen kapatma kararına kar ı açtı ı dava ile birle tirme kararı verilerek, idari para cezasının iptal edilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmı tir.

B. dari Yargıda

5. **Samsun 3. dare Mahkemesi 03/03/2021 tarihli ve E.2020/536 sayılı kararı ile,** 5661 sayılı Kanun uyarınca verilen idari para cezasına kar ı açılan davanın çözümünün, anılan Kanun'da idari yaptırım kararına kar ı kanun yolu gösterilmedi i, 5326 sayılı Kanun'un 27/8. maddesinin uygulanma kabiliyeti bulunmadı ından, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu uyarınca adli yargı yerine ait oldu u gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyu mazlık Mahkemesine ba vurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyu mazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermi tir.

III. LG L HUKUK

6. 5661 sayılı Kanun'a Ek Kanun'un 1. maddesi öyledir:

“Gerçek ve tüzelki iler tarafından yemekli ve yemeksiz ö renci yurtları ve buna benzer kurumlar açılması ve i letilmesi Milli E itim Bakanlı ının iznine ba lıdır. Milli E itim Bakanlı ı bu gibi yurt ve kurumları tespit edece i esaslara göre denetler.

(Ek fıkra: 15/8/2017-KHK-694/19 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/19 md.) Yurt ve benzeri kurumların kurucularında, kurucu temsilcilerinde ve personelinde; 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmi olsa bile kasten i lenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezası ya da affa u ramı olsa bile Devletin egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlı na kar ı suçlar, Devletin güvenli ine kar ı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin i leyi ine kar ı suçlar, milli savunmaya kar ı suçlar, Devlet sırlarına kar ı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rü vet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karı tırma, edimin ifasına fesat karı tırma, suçtan kaynaklanan malvarlı ı de erlerini aklama, kaçakçılık suçları, cinsel dokunulmazlı a kar ı suçlar ve 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında i lenen suçlardan ceza almamı olması veya haklarında bu suçlardan dolayı kovu turma bulunmaması, terör örgütlerine ya da Millî Güvenlik Kurulunca Devletin millî güvenli ine kar ı faaliyette bulundu una karar verilen yapı, olu um veya gruplara üyeli i, mensubiyeti ya da iltisakı yahut bunlarla irtibatı olmaması artı aranır.

(Ek fıkra: 15/8/2017-KHK-694/19 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/19 md.) Yapılan inceleme, soru turma ve denetimlerle yurt ve benzeri kurumun;

- a) Bakanlıkça onaylı yerle im planında izinsiz de i iklik yapması,*
- b) Mevzuatta belirtilen sayıda personel çalı tırmaması veya mevzuata aykırı personel çalı tırması,*
- c) Barınma hizmetine ili kin yükümlülük veya taahhütlerini yerine getirmemesi,*
- ç) Sözle me veya taahhütnamelelerinde usulsüzlük yapması,*
- d) Bu Kanun ve buna dayanılarak yürürlü e konulan yönetmelik, yönerge ve genelge hükümlerine aykırı fiillerde bulunması,*
- e) Kurum açma izninde belirlenen ö renim düzeyi ve cinsiyetine aykırı ö renci barındırması,*
- f) Kayıt dı ı ö rencileri veya ö renci olmayan ki ileri barındırması,*
- g) Kurum açma artlarından herhangi birini kaybetmesi,*
 -) Kurum açma izninde belirlenen amaç dı ında kullanılması,*
- h) Yönetmelikle düzenlenen artları yerine getirmeden kapatılması, hallerinin tespitinde; (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentlerindeki fiiller için brüt asgari ücretin iki katı; (e), (f) ve (g) bentlerindeki fiiller için brüt asgari ücretin üç katı; () ve (h) bentlerindeki fiiller için brüt asgari ücretin be katı idari para cezası uygulanır ve () ve (h) bentlerindeki fiilleri i leyen kurumların kurum açma izni ile i yeri açma ve çalı ma ruhsatları iptal edilir. () ve (h) bentlerindeki fiillerin dı ındaki fiillerin tekrarı halinde idari*

para cezası miktarı ilgili bentler için belirlenen para cezası miktarlarının be katı olarak uygulanır ve bu bentlerdeki fiillerin üçüncü kez tekrarlanması halinde ise kurum açma izni ile i yeri açma ve çalı ma ruhsatı iptal edilir. Bu fıkranın () ve (h) bentlerinin dı ındaki bentlerde belirtilen fiiller nedeniyle idari para cezası verilmesi hâlinde ceza tebli edilir ve idari para cezasına neden olan hususun giderilmesi için ilgili kuruma en fazla üç ay süre verilir. Bu süre sonunda idari para cezasına neden olan hususların devam etti inin tespiti halinde ise yeniden kanuni i lem yapılır.

(Ek fıkra: 15/8/2017-KHK-694/19 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/19 md.) Yurt ve benzeri kurumlar, ortaokul, ortaö renim ve yüksekö renim ö rencilerine barınma hizmeti vermek amacıyla açılır ve bu Kanun ile 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Millî E itim Bakanlığı nın Te kilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesine göre i yeri açma ve çalı ma ruhsatı alırlar. Ö renim düzeyine göre barınma hizmeti verilecek ö renciler ile bu hizmetin verilebilece i kurumlar ve bu hizmeti sunacak gerçek ve tüzel ki ilerın nitelikleri yönetmelikle belirlenir. Her ne ad altında olursa olsun, ö renci barınma hizmetlerine ili kin faaliyetlerin ruhsatsız yürütülmesi halinde brüt asgari ücretin yirmi katı idari para cezası uygulanır ve bu yerler valilikçe kapatılır.

.....”

7. 5661 sayılı Kanun'da davacının i ledi i ileri sürülen kabahate ili kin idari yaptırımlar düzenlenmi , ancak bu idari yaptırımlara kar ı kanun yoluna ili kin bir düzenlemeye yer verilmemi tir.

8. 30/03/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kanun'un 3. maddesini de i tiren 06/12/2006 tarihli, 5560 sayılı Kanun'un 31. maddesi öyledir:

“ (1) Bu Kanunun;

a) darî yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümleri, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Di er genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır.”

9. Aynı Kanun'un 16. maddesinde, kabahatler kar ılı ında uygulanacak olan idari yaptırımların idari para cezası ve idari tedbirlerden ibaret oldu u, idari tedbirlerin ise, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan di er tedbirler oldu u hükme ba lanmı ; “Ba vuru yolu” ba lıklı 27. maddesinin 1. fıkrasında ise “idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ili kin idari yaptırım kararına kar ı, kararın tebli i veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on be gün içinde, sulh ceza mahkemesine ba vurulabilir. Bu süre içinde ba vurunun yapılmamı olması halinde idari yaptırım kararı kesinle ir” düzenlemeleri yer almı tır.

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

10. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/05/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ından görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

11. Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gere i görü ülüp dü ünüldü:

12. Dava, 5661 sayılı Kanun'un 1. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılmış tır.

13. Dosyanın incelenmesinden, Boyabat Kaymakamlı ı İçte Milli E itim Müdürlü ünün 29/12/2017 tarihli ve ...E.3392 sayılı kararı ile, davacıya ait "Akademi Pansiyonu" isimli i letmede, kurum açma izni ile i yeri açma ve çalı ma ruhsatı alınmadan, izinsiz ö renci barınma faaliyetinde bulunuldu undan bahisle, 5661 sayılı Kanun'un 1. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca pansiyonun kapatılmasına karar verildi i, 23/02/2018 tarihli ve ...400-E.3949074 sayılı kararı ile de, aynı nedenle 5661 sayılı Kanun'un 1. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca davacı adına 40.590 TL idari para cezası verildi i, davacının idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerine yaptığı ı ba vuru sonucunda, Boyabat Sulh Ceza Hâkimli inin 22/10/2018 tarihli ve D. .2018/137 sayılı kararı ile, para cezası ile birlikte i yerinin kapatılması kararı da verilmli oldu undan, 5326 sayılı Kanun'un 27/8. maddesine göre ba vuru konusunda karar verme görevinin idari yargı yerine ait oldu u gerekçesiyle ba vurunun görev yönünden reddine karar verildi i ve kararın kesinle ti i, bu kez, kapatma kararına kar ı idari yargı yerinde açılan dava ile birlikte görülmesi istemiyle idari para cezasının iptali için idari yargı yerinde açılan davada, Samsun 2. dare Mahkemesinin 12/12/2018 tarihli ve E.2018/1643 sayılı kararı ile, davanın çözümünün adli yargı yerine ait oldu u gerekçesiyle 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyu mazlık Mahkemesine ba vuruldu u, Uyu mazlık Mahkemesince 28/01/2019 tarihli ve E.2019/54, K.2019/16 sayılı karar ile, idari para cezasına konu i lem kapsamında aynı ki i ile ilgili olarak i yerinin kapatılması kararı da verildi i ve idari yargı yerinde dava konusu edildi i belirtilerek, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesi ile 27. maddesinin sekizinci fıkrâ hükmü bir arada de erlendirildi inde, 5661 sayılı Kanun'un 1. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca verilen idari para cezasına kar ı açılan davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varıldı ı açıklanarak, Samsun 2. dare Mahkemesinin 12/12/2018 tarihli ve E.2018/1643 sayılı ba vurusunun reddine karar verilmesi üzerine, Samsun 2. dare Mahkemesinin 15/11/2019 tarihli ve E.2018/1643, K.2019/1029 sayılı kararı ile, idari para cezasına ili kin i lemin yetki yönüyle hukuka aykırı oldu u gerekçesiyle iptaline, aynı Mahkemenin 28/09/2018 tarihli ve E.2018/72, K.2018/1198 sayılı kararı ile, kapatma kararına ili kin i lemin de aynı gerekçe ile iptaline karar verildi i, olumsuz görev uyu mazlı na konu 22/01/2020 tarihli ve ...410.01-E.1652058 sayılı karar ile verilen idari para cezasına ili kin olarak verilen bir kapatma kararının bulunmadı ı anlaşılmı tır.

14. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre, Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı; di er kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayaca ı anlaşılmaktadır.

15. Görev kuralları kamu düzenine ili kin oldu undan, görev konusunda taraflar için bir müstesep hak do mayaca ı; bu nedenle, yeni bir kanunla kabul edilen görev kurallarının, geçmi e de etkili olaca ı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

16. Davanın açıldı ı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir kanun ile görevsiz hale gelmi ise, (davanın açıldı ı anda görevli olan ve fakat yeni kanuna göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekece i; ancak, yeni kanundaki görev kuralının, de i ikli in yürürlü e girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanaca ına dair intikal hükümlerinin varlı ı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyece i açıktır.

17. Di er taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmı , bu sırada yapılan bir kanun de i ikli i ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmi ise, mahkemenin davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

18. ncelenen uyu mazlıkta, öngörülen idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri oldu u, 5661 sayılı Kanun'a Ek Kanun'da da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmedi i anlaşılmı tır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la de i ik 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı belirtildi inden, dava konusu idari para cezasına kar ı açılan davanın görüm ve çözümünde, 5326 sayılı Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmı tır.

19. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Samsun 3. dare Mahkemesince yapılan ba vurunun kabulü ile Boyabat Sulh Ceza Hâkimli ince verilen 02/06/2020 tarihli ve D. .2020/121 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVL OLDU UNA,

B. Samsun 3. dare Mahkemesince yapılan BA VURUNUN KABULÜ ile Boyabat Sulh Ceza Hâkimli ince verilen 02/06/2020 tarihli ve D. .2020/121 sayılı GÖREVS ZL K KARARININ KALDIRILMASINA,

03/05/2021 tarihinde OY B RL LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Birol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN